

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

za Avstro-Ogrsko . . . K 4—
» Nemčijo » 5—
» ostalo inozemstvo . . » 6—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 10 h.

Za oglašila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave po 20 h za 1 cm². — Za male oglašaje se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravištvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvu lista »Mir« v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Poštnohranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVI.

Celovec, 21. decembra 1917.

Št. 51.

Četrta Božič.

Že četrta bo premnogo družin po vsem svetu v žalosti in bolesti obhajalo svete božične praznike, brez tistega svetega družinskega miru in zadovoljnosti, kakor pred svetovno vojno. Vojna je iz hrama krščanskih družin pregnala brezskrbnost in tiho srečo. Kdo bi mogel na sveti večer sešteti solze, ki jih bodo pretočili v zapuščeni sobici matere, očetje, bratje, sestre, otročiči? Pa tudi marsikateremu resnemu vojaku v strelnih jarkih ali na samotni straži bo ob spominu na dom stopila solza v oko . . .

Kristus nam je prinesel mir, odrešenje, ljubezen; ljudje pa so te svete darove in Kristusa zavrgli iz politike, iz diplomacije, iz državnega in javnega življenja sploh. Kdo se ne zaveda še danes, da so to oni globlji vzroki, ki so navajali svet v vojno? Namesto Kristusovih darov se je med ljudmi vkoreninila oblastnost, surova moč in sovraštvo. Močnejši narodi so krvavo trpinčili manjše narode, namesto pravice je zagospodovala krivica; država je zavidala državi in gledala, kako bi jo oškodovala. Tajne niti so spletale diplomacije modernih držav, ki so vse vodile v svetovno vojno.

In ko je vojna izbruhnila, je šele vse zdivjalo: Bolj ko si preklinjal in sovražil, boljši patriot si bil. Namesto pameti je prišla strast, slepa strast, ki tudi v vojni škoduje. Ne samo potoki krvi so tekli na bojišču, tudi v mirnih selih krvave pege kličejo maščevanje božje.

Ne samo naši hrabri vojaki na bojišču so se vojskovali, ves naš narod je imel vojsko, in na tisoče nedolžnih žrtev je na sveti večer zdihovalo po ječah.

Slovenci, molimo na sveti večer, da se povrne v naše domove zopet sveti mir in tolažba in ž njima naši predragi zdravi in veseli z bojišč. Dovolj nam je krvava vojna pobrala naših mož in mladeničev, dovolj!

Vsem Slovincem in Slovenkam, ki so dobre volje, zlasti pa še vsem našim vojakom in mornarjem želimo blagoslovljene, vesele praznike. Vsi pa molimo božje Dete, proseč ga blagoslova za naš mili narod slovenski!

Zalostno poglavje.

Dne 12. t. m. je imel dr. Korošec v delegaciji hud obračun z vlado in krvniki na jugu države. Govoril je o žalostnem poglavju, ki je tvorilo preganjanja. Vtis njegovega govora je bil nepopisen. Vse v dvorani je govor tako pretresel, da je nekaj časa po končanem govoru vladala popolna tišina. Pozneje so prišli k drju. Korošču razni nemški delegati ter so mu izjavili: Če je vse to res, potem vas Jugoslovane razumemo. Žal, da je vse res, kar je povedal dr. Korošec o neizmernem trpljenju, preganjanju in moritvah na jugu države.

„Venkov“ piše o govoru drja. Korošca: „Delegatom, ki so ga poslušali, je zastajal dih. Dr. Korošec je navajal dejstvo za dejstvom, citiral imena generalov, oficirjev in vojakov, ki so zagrešili one zločine. Delegat Korošec je govoril z ogorčenjem in klic po maščevanju za vse te krutosti je zvenel iz njegovih besed. Vtis njegovega govora je bil tako velikanski, da je takoj po odmoru moral vstati vojni minister, da brani napadene, seveda zaman.“

Dr. Korošec podrobno razpravlja o interpelaciji v ogrskem državnem zboru glede vojnih bremen in povdarja: Iz odgovora honvedskega ministra je razvidno, kako skušajo Madjari odvaliti čim največ bremen. Upam, da se vojni minister ne bo vdal madjarskemu pritisku. Madjari nimajo pravice zahtevati, da se čim največ madjarskih vojakov pošlje domov. Narobe, njihova dolžnost je, da prevzamejo večja bremena, kakor mi, ker Madjari so še vedno po večini v taboru vojnih hujskačev in eden glavnih povzročiteljev svetovne vojne se nahaja še vedno na Ogrskem. Njegovo ime je grof Tisza.

Madjarski vpliv v armadi vedno bolj narašča. Madjari trdijo, da so se madjarski vojaki v vojni sijajno obnašali. Naši vojaki in častniki pripovedujejo drugače. Prav čudno je, da se madjarske čete ravno takrat, kadar jih rhovno armadno vodstvo na pritisk vlade posebno pohvali, izkažejo te pohvale povsem nevedne. Tako je bilo v 10. soški bitki pri Kostanjevici in še nedavno ob Piavi. Madjari se dostikrat hvalijo tudi s hrabrostjo hrvatskih domobrancev,

ki jih kratkoma prištevajo k svojemu honvedu. Na najvišjem mestu je znano, da imajo ravno hrvatske čete poleg alpskih, slovenskih in nemških polkov, največje zasluge na uspehih avstrijske armade. Kako so madjarski vojaki plenili in ropali avstrijske državljane, to bomo še dokazali. Samo armadno rhovno vodstvo se je moralo postaviti v Galiciji za poljskega in ukrajinskega kmeta proti madjarskemu osvoboditelju. Podobno so postopali Madjari na našem jugu. Neštete so pritožbe proti grozodajstvom madjarske soldateske izza časa zadnje ofenzive.

Za slovensko prebivalstvo, za slovenskega vojaka ni imelo armadno vodstvo nikdar pohvalne besede. Če je šlo za slovenske ali hrvatske polke, potem so navajali le številko ali pa govorili o alpskih četah. In vendar je slovenski narod doprinesel največje žrtve. Dal je armadi kot najbolj zdravi narod monarhije razmeroma največje število dobrih vojakov. V zaledju ni slovensko ljudstvo zagrešilo niti enega izdajstva. Narobe, kar najbolj požrtvovalno je podpiralo čete. To ve tudi vojni minister sam.

Žalostno poglavje tvorijo strašna preganjanja, katerim so bili izpostavljeni med vojno Jugoslovani s strani vojaštva. Priznavam, da so bile tudi pri vojaki izjeme in da ni krivda samo na vojaški strani, temveč da so sokrivate tudi politične oblasti. Vojaki so mislili, da je avstrijsko isto, kar je nemško, in so smatrali vsakogar, ki ni bil Nemcem prijazen, da je tudi Avstriji sovražna. Iz tega naziranja, kateremu je šel na roko obsežen denuncijantski sistem, se je razvilo strahovito in grozno preganjanje celega jugoslovanskega naroda. Govornik navaja celo vrsto slučajev, ko je vojaštvo na podlagi grdih denuncijacij aretiralo nedolžne osebe; mnogi so bili po nedolžnem obsojeni, mnogi brez obsodbe postreljeni in pobešeni. V Bosni so sestavljali posebne čete, da zatirajo slovansko prebivalstvo, zlasti tamkajšnje Srbe. Desettisoč nedolžnih ljudi je poplačalo to metodo s svojo krvjo. V trebinjskem okraju so takoj po izbruhu vojne zaprli vse uglednejše veljake v ječe, jim grozili, da jih pobesijo, nikdar pa se ni vršila proti njim

Podlistek.

Marija išče prenočišča.

Pri nas na Gorenčah imajo lepo navado, da obhajajo devetdnevno v spomin, kako sta Jožef in Marija iskala na božični večer prenočišča. — Dekleta z belimi rutami na glavi in belim predpasnikom nesejo soho Matere božje, za njimi ljudje v procesiji, k prvi hiši in molijo gredeč sv. rožnivenec. Ko pridejo k hiši, se dekleta-pevke razdele; nekaj jih gre v vežo (A), zapro za seboj vrata, ostali ostanejo z Marijino podobo zunaj (B). Zunaj potrka na vrata, nato zapojó v veži:

1.

A: „Kdo trka še?“
B (zunaj): „Oh, dvoje ubogih sirot.“
A: „Kaj hočeta?“
B: „Ne dajte nas odtod; o za Boga Vas prosiva, naj midva tu prenočiva.“
A: „O ne, ne, ne!“
B: „Oh vendar usmilite se!“
A: „Ne more bit!“
B: „Hvaležna hoč'va bit!“
A: „Ne, ne, nocoj prostora ni, beraških nočemo ljudi.“

2.

A: „Kdo znaj je?“
B: „Popotna zakonska.“
A: „Kaj bi rada?“
B: „Naj tu ostaneva!
Dajte nama prenočiti,
Bog plačnik Vam hoče biti.“
A: „Kolk' plačata?“
B: „Denarja nimava.“
A: „Se spravita!“
B: „Oh, naj ostaneva!“
A: „Ne delajta nam sitnosti, pober'ta se mi spred oči!“

3.

A: „Kdo tu nocoj?“
B: „Oh, ljubi, odprite še!“
A: „Beračem, kaj?“
B: „Le v hišo vzemite naj; usmilite se naj, ubogih s'rot, dajte nama majhen kot!“
A: „Vse polno je.“
B: „Od daleč prideva že.“
A: „Ne moremo ne!“
B: „O Bog, usmili se!“
A: „A, kaj, beraške sitnosti, poznamo take že ljudi!“

4.

A: „Kaj jočeta?“
B: „O, zlo zmrzujeva.“

A: „Kaj hočeta?“

B: „Pri Vas čez noč bi b'la!
Vsepovsod se naj' bojijo,
pri vsaki hiši odslovijo.“
A: „Zunaj bodita!“
B: „O, v hišo naj greva!“
A: „Ne bosta šla!“
B: „Kam drugam pojdeva?“
A: „Tam-le še en hlev stoji,
pri meni več prostora ni.“

5.

A: „Prepozno že!“
B: „Povsod tak' reče se.“
A: „Le pojte, le!“
B: „Ne! O vsaj vi usmilite se!
Jutri že Zveličar pride,
Vam plačilo ne odide.“
A: „Kaj meni za to!“
B: „Le usmilite naj' se no!“
A: „Le brž pober'ta se odtod
prostora iskati drugod.“

6.

B (zunaj): „Le dalje! Kam?
Priatelj, kam, povej?“
A: „En hlev je tam.“
B: „Pojd' Jožef in poglej;
Bog, sveta je volja Tvoja,
ta se zgodi naj, ne moja.“

preiskava. Posebno kruto je postopal general Braun, ki je še danes v aktivni službi. Okrajni glavar, ki se je zavzel za nedolžne žrtve, je moral takoj iz Trebinja. Na Hrvaškem je vojaštvo umorilo mnogo ljudi brez vsake preiskave. Neko ženo s tri dni starim otrokom so ubili v porodni postelji. Neko 73letno staro so obesili kot vohunko. V neki hrvaški vasi so po umiku Srbov brez vsake preiskave usmrtili 24 oseb, 700 pa so jih internirali. V drugi vasi so postrelili 18 veljakov, med njimi duhovnika, ki niti ni bil doma, ko so bili Srbi tam. O teh strašnih stvareh bomo podali v plenumu delegacije obširne interpelacije. Pregarjanja do današnjega dne niso popolnoma prenehala.

O vsem tem, kar se je zgodilo na Štajerskem, na Koroškem, na Kranjskem, v Primorju, v Dalmaciji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, se do danes ni vršila nobena preiskava. Jugoslovani nismo dobili nikakega zadoščenja, morilci od najnižjega vojaka do generala pa hodijo ponosno po svetu. Nikdo se ne ozira na duševno trpljenje Jugoslovanov, nikdo jim ne skuša povrniti materialne škode, ki so jo trpeli. Povsodi imajo za nje gluha ušesa in kvečjemu jim obljublajo nova obrekovanja in nova zatiranja. Jugoslovani v tej državi niso našli nobenega pravnega varstva. Globoko obžalujemo številne žrtve, toda iz krvi, ki je tekla tam doli v naši jugoslovanski zemlji, iz zatiranja in preganjanja se je rodila velika želja po svobodi, samostojnosti, po samoodločbi. V tej atmosferi je nastala naša državoppravna deklaracija in nikdo več ne bo iztrgal našemu jugoslovanskemu narodu iz srca idealov svobode, samostojnosti in neodvisnosti. Slep je tisti, ali pa laže, ki pravi: Tega gesla vas je učila ententa. Ne! Te ideje so dremale od l. 1848 v našem narodu, zatiranja in preganjanja so jih vzbudila k novemu življenju. Če se naj kdo trka na prsa, potem le vojaštvo, ki si mora reči, da je samo izzvalo nezadovoljstvo z državo in vsa stremjenja po svobodi in neodvisnosti.

Odkar so Jugoslovani v delegacijah, so vedno glasovali za potrebe armade. Tokrat je položaj drugačen. Ministra osebno spoštujemo, toda kredit ne gre njemu, temveč vojni upravi. Vojna uprava je kriva, da Jugoslovani ne moremo glasovati za vojni proračun.

Premirje z Rusi.

Tudi mir?

Pooblaščen zastopniki ruskega najvišjega armadnega vodstva in zastopniki najvišjega armadnega vodstva nemškega, avstro-ogrškega, bolgarskega in turškega so dne 15. decembra v Brest-Litovsku podpisali pogodbo za premirje. Premirje se začne 17. decembra opoldne in velja do 14. januarja 1918. Če se ne odpove sedem dni prej nego poteče rok, traja samoposebi naprej, dokler ga ena od obeh strank ne odpove s sedmerodnevним rokom. Premirje je sklenjeno za vso fronto od Baltiškega do Črnega morja. Pogajanja se vrše tudi za kavkaško fronto. Obe strani sta se zavezali, da se ne izvrši ves čas premirja nobeno novo razvrščanje čet za pripravo kake ofenzive. Zavežejo se tudi, da ne bojo pre-

A: „Poberita se!“

B: „Beseda trda je!“

V hlev še lesen,

postelja trda je.“

A: „O, dober, dober je ta kraj,

in še predober je za Vaj.“

* * *

Ko so odpeli teh šest kitic, se odpro vrata in gredo v hišo, kjer postavijo Marijino podobo na pripravljen oltarček. Nato zapojejo:

„Glej, grešnik ti,
poglej, ti grešnica,
kaj st'čila si,
kaj st'čila sta oba!
Vidva Jezusu nemila
vsake duri zaklenila.
Jokaj, grešnik ti,
glej, Jezušček leži,
hud mraz trpi,
na goli slamici.
O ta hudobni greh, kaj striš,
ki božje Dete tak' moriš.“

Nato še zmolijo sv. rožnivenec do konca, ako ga prej niso končali, ali pa zapojejo nekaj Marijinih pesmi, oziroma božičnih, in se razidejo. Marijina podoba pa ostane v hiši do drugega večera.

(Dalje sledi.)

mikali nobenih čet, razen če je premikanje v trenutku podpisovanja že v teku. Premirje je sklenjeno na kopnem, na morju in v zraku. 9. točka pogodbe se glasi: Pogodbo sklepajoče stranke bodo neposredno po sklenjenem premirju začele pogajati se za mir. Tudi na romunski fronti je general Ščerbačev sklenil začasno premirje.

Takoj po sklenjenem premirju se hočejo pogajati za mir. Iz besedila bi bilo sklepati, da hoče ruska vlada skleniti poseben mir. Toda to ni verjetno, ker sedanja ruska vlada še ni popolnoma utrjena in jutri lahko izgine s površja, kakor je izginil Kerenjski, ki se sicer zopet oglašja. V petrogradskih listih je objavil razglas, da je odložil sicer mesto ministrskega predsedstva, vse drugo pa da je obdržal. Kerenjski ni videti mož, ki bi se dal kar tako čez noč obglaviti.

Kadeti, pristaši Miljukovega, so dobili zopet moč. Če so iz Petrograda sporočene številke resnične, so dobili pri volitvah za konstituanto boljševiki 2,700.000 glasov, socialni revolucionarji 2,223.000 in kadeti 2,222.000. Nihče ne ve še, kaj bodo storili socialni revolucionarji, povečini kmetje. Kateri strani se priklopijo? Najbrž ne bodo sami med seboj edini in se bo en del pridružil boljševikom, drugi pa kadetom.

Boljševiška vlada tudi razglasa, da so se dvignili kadeti za protirevolucijo. Kornilov, Kaledin in Dutov so se na Uralu in ob Donu dvignili s svojim vojaštvom proti boljševiški vladi na poziv stranke kadetov. Med obema strankama je prišlo že do krvavih spopadov. Miljukovci in uradništvo v Petrogradu so 11. t. m. zvečer naskočili taviško palačo, kjer je imela svoj čas duma seje. Kadeti so se proglasili za konstituanto, za ustavni zbor.

Lenin in Trocki sta ukazala aretacijo voditeljev stranke kadetov. Konstituantu je pa zoper to protestirala. Odločili pa usode protirevolucije kadetov ne bodo v Petrogradu, ampak na bojišču med Kaledinom, Kornilovim in boljševiški četami. Mornarji so na strani boljševikov. Boj je zelo krvav. Vendar poročila iz Petrograda zatrjujejo, da je bil Kornilov poražen in je zbežal, Kaledin pa se je iz Kaluge umaknil.

Skratka, usoda miru je negotova. Tudi dejstvo, da so zastopniki Angleške, Francije in drugih zaveznikov ostali na Ruskem, kaže morda, da upajo na kak prevrat.

Angleška in Nemčija ter mir.

V angleški poslanski zbornici je zunanji minister Balfour poročal, da je angleška vlada v septembru 1917 po nekem nevtralnem diplomatu dobila poročilo, da bi nemška vlada rada dala angleški poročilo o miru. Angleška vlada je odgovorila, da sprejme vsako tako poročilo in se o njem posvetuje s svojimi zavezniki. Nato pa da Angleži nobenega odgovora niso dobili.

Wolffov urad pa poroča narobe, da je po posredovanju neke nevtralne države dobila nemška vlada vprašanje, kakšni da so nemški vojni cilji. Vprašanje nevtralne države je bilo tako stavljeno, da se je moralo sklepati, da je bilo vprašanje stavljeno z vednostjo in sporazumom angleške vlade. Nemška vlada je bila načeloma pripravljena za odgovor. Bila je pa proti temu, da bi odgovorila po posredovanju kake nevtralne države, ampak je nameravala odgovoriti po svojem zapniku. Nadaljni potek dogodkov je pa prepričal vlado, da se od strani nasprotnikov ni ničesar zgodilo, kar bi omogočilo neposreden odgovor. Da je angleška vlada pripravljena sprejeti nemško poročilo, je nemška vlada izvedela šele iz Balfourjevega odgovora v zbornici. Nadaljnih korakov nemška vlada v tem oziru ni storila.

Dnevne vesti.

Cesarski komisarji so v pondeljek zapustili Koroško. Mnogo ljudi, prizadetih pri preganjanju, so zaslišali, pa tudi tiste, ki nosijo krivdo; od nasprotnikov je bil zaslišan tudi deželni odbor. Strašno sliko so morali dobiti o koroških razmerah gospodje 1. podpredsednik Breitenbach, sekcijski načelnik Alexi in dvorni svetnik Culić. Če pa je celotna slika, ki so jo morali dobiti, tudi v vseh zapisnikih, ne moremo presoditi. Vsekako ljubša bi nam bila parlamentarna ali pa vsaj drugače sestavljena vladna komisija, kakor je bila ta. Vsakemu uradniku-Nemcu pač ni vedno lahko z vso odkritostjo preiskovati krivice, ki so jih ob vladni asistenci delali narodnim nasprotnikom njegovi rojaki.

Smrtna kosa. Dne 16. t. m. se je na celovškem kolodvoru zgrudil mrtev na tla celovški notar g. dr. Franc baron pl. Martinez v 67. letu svoje starosti.

Cenzura odpravljena. Na Koroškem je od 16. t. m. odpravljena cenzura za pisma. Le pisma, ki gredo v inozemstvo izven Nemčije, se bodo zanaprej cenzurirala.

Potovanje brez legitimačij. Uradna „Wiener Ztg.“ je 13. t. m. objavila razglas notranjega ministrstva o izpremembi mej južnozpadnega vojnega ozemlja v Avstriji. Del Tirolske, Solnograška, Južna Štajerska, Koroška in Kranjska se s 15. decembrom izločijo iz vojnega ozemlja. Za potovanja v teh deželah torej ni treba več potovalnih listin. V vojnem ožjem ozemlju pa ostanejo deli Tirolske, Istra, Gradiška, Goriška in Trst s svojim okolišem. Širše vojno ozemlje obsega Predarlsko.

Katoliško dijaštvo drju. Šusteršiču. Slov. kat. akad. tehn. društvo „Danica“ je poslalo dežel-nemu glavarju dr. Šusteršiču sledeče pismo: „Preblagorodni gospod dr. Ivan Šusteršič, deželni glavar vojvodine Kranjske, Ljubljana. Slov. katol. akad. tehn. društvo „Danica“ je na svojem izrednem občnem zboru dne 8. decembra 1917 soglasno sklenilo, da Vas črta kot častnega člana: Name-ravali ste ustanoviti posebno društvo akademičnega starešinstva in hoteli tako zasejati razdor in sovražstvo v vrste naših starešin. Vaše delovanje zadnjega časa ne odgovarja principom slov. katoliških shodov, osobito ne geslu „Danice“: Na delo krščansko! V času, ko se zbira naš narod v ljubezni k skupnemu delu, se je pod Vašo zaščito razbila enotna združna organizacija in ustanovila kapitalistična, osebnim interesom služeča banka: Zasejali ste in sejete razdor med katoliško slovensko ljudstvo in ste zapustili kot narodov zastopnik katoliško-narodne delavce. S tem korakom ste stopili v nasprotje z delovanjem našega prevzvišenega vladike in škodovali tako katoliški kakor narodni stvari.

O drju. Šusteršiču. „Slovenec“ poroča, da je bil dr. Šusteršič navzoč pri glasovanju o podaljšanju nagodbe. Tozadevno nasprotno poročilo je nastalo, ker je vzel dr. Š. 14-dnevni dopust, poročilo v „Slovencu“ ga je pa kljub dopustu le dvignilo na Dunaj. Glede značaja drja. Šusteršiča je poročal sobotni „Slovenec“: Rajni dr. Krek je pripovedoval v večji družbi: Bilo je za časa absolutizma v prvi dobi vojne. Parlamentarna komisija Hrvatsko-slovenskega kluba je imela sejo. Tedaj je vstal dr. Ivan Šusteršič in je povdarjal z veliko pozo, da noče več s takimi „veleizdajalci“, kakor da so Čehi, skupno pri eni mizi sedeti. Pred zopetno otvoritvijo državnega zbora: Parlamentarni komisiji Hrv.-slov. kluba (Jugoslovanski klub tedaj še ni bil ustanovljen) in Češkega Svaza sta imeli skupno sejo. In tedaj je vstal član parlamentarne komisije Hrv.-slov. kluba posl. dr. Šusteršič in je dejal s povzdignjenim glasom: „Danes je najsrečnejši dan mojega življenja, ko morem zopet sedeti z brati Čehi skupaj.“ In stopil je k poslancu Udržalu in ga poljubil. — In dr. Krek je dostavil: „Ostrmel sem in sram me je je bilo v dno duše. Pogledal se v tla in si nisem upal drigniti pogleda.“ Temu poročilu dostavljamo le: Ko je naš urednik po otvorbi parlamenta interval drja. Kreka o naši politiki doma in na Dunaju, mu je dr. Krek pripovedoval gornji slučaj s pripombo: „Dosedaj sem omahoval in mislil, da se bo z dr. Šusteršičem morda še dalo kako izhajati, toda s takim značajem vendar ni več mogoče.“ Krek bi bil pozabil vse intrige dr. Š. zoper njega, toda s takim značajem ni mogel več sodelovati. Njegov kristalnočist značaj se je temu uprl.

Za Krekov spomenik so poslali: Fr. Robar, c. kr. okrajni tajnik v Špitalu ob Dravi, K 5; župnik Ivan Dolinar v Šmarjeti pri Velikovcu, K 1280; Posojilnica Šmihel pri Pliberku K 100. (Dosedanja zbirka našega lista K 655'80.)

To so poštenjaki! Družba „Unija“ v Črni je naročila za svoje delavce špeh iz Ogrske. Prišlo ga je železniški voz, a 600 kg premalo. Unija je zahtevala 12.000 K odškodnine od ravnateljstva južne železnice, češ, da je bil špeh ukraden na železnici. Odredili so preiskavo, ki je prišla do nepričakovanega zaključka, da je prodajalec sam tat in goljuf. Na svoji postaji je dal naložiti določeno težo špeha, a predno se je vlak odpeljal, ga je zopet sam ukradel iz voza. In špeh? Ne zasluži svojega imena. Bile so same svinjske kože brez špeha in še med temi polovico same soli. Ubogi delavci, ki morajo s svojimi težko prisluženimi vinarji in v teh težkih časih sedaj za tako pretirano ceno kupovati namesto špeha sol in jo uživati. Da cena ni bila prenizka, si vsak lahko sam misli. Kakor pravijo, so računali 1 kg špeha po 52 K, po tatvini pride celo po 100 K 1 kg. Kdo naj kupi? Zdaj naj pa še kdo hvali, da se je razdelitev našega cesarstva v našo in ogrsko državno polovico, to je dualizem, obnesla. Madžari nas imajo v pesteh, ki so težke in trde, oni nas izsesavajo in nam tiranijo. To

je torej dualizem, ki ga morajo plačevati delavci-trpini s svojimi žulji. Slepci ne vidijo, gluhi ne slišijo in hromi ne čutijo, zato pa ubogo ljudstvo tem več trpi.

Voščilo vojakom. Katol. slov. izobraževalno društvo v Pliberku vošči vsem članom-vojakom vesele božične praznike in srečno vrnitev v Novem letu! — Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem podjunskim vrlim junakom, ki se nahajajo na italijanskem bojišču. Tistim pa, ki so v bolnišnicah, želimo, da bi skoraj okrevali in se povrnili na svoje domove. Dotlej pa srčno pozdravljeni! Dekleta iz Doba pri Pliberku.

Pozdravi z bojišča. Z daljnih skalnatih in visokih tirolskih hribov želim vsem bralcem in prijateljem „Mira“ zdrave in vesele božične praznike, ki jih že vtretič obhajam na bojišču. Martin Lippnig iz Podkrnosa pri Celovcu. — Tirolska fronta, 9.12.1917. Dragi čitatelji „Mirovi“! Tudi tukaj smo Laha dobro naklestili in smo mu že precej hribov vzeli; pomikamo se vedno bolj proti Benetkam. Zdrav sem, hvala Bogu, čeprav že teče 38. mesec, odkar sem na fronti. Smo pač trdne slovenske korenine. Pozdrav vsem čitateljem in vesele praznike, posebno pa hodiškim fantom in dekletom. Šimen Kompoš, topničar. — Sprejmite srčne pozdrave, g. urednik, iz globoke Italije. Lah beži, da ga skoraj ni bilo mogoče dohiteti. Korošci smo prodirali z Bošnjaki, Bošnjakov se pa Italijan bolj boji kakor Boga ali vruga. Vsem bralcem „Mirovim“ prijetne praznike! Žagar Maks, desentnik.

Slovenski mornarji o „Miru“. Prejeli smo dopis: Ljubi Mir! Tudi jaz z veseljem pozdravljam željo rodoljuba z dežele, naj bi se naš pogumni „Mir“ povečal. Sicer sem sam koroški Slovenec na ladji, „Mir“ pa čita skoro vseh 37 slovenskih fantov, kar nas je tu, in se jim prav dopade. Pravijo, da je škoda, da ni dnevnik. V slučajju, da vrli glasnik jugoslovanske misli na Koroškem potrebuje podpore, kar ven z besedo! Gotovo se bo ves zaveden slovenski rod odzval, in prepričan sem, da tudi slovenski mornarji ne bodo zadnji. Lep pozdrav za Božič in Novo leto vsem bralcem lista!

Slovenski mornar s Koroške.

Marija na Zili. (Smrt mladega vojaka.) V bolnišnici v Inostu je umrl za ranami, dobljenimi v laški ofenzivi, 19. letni mladenič Jakob Hoja, tukajšnji domačin. Naj počiva v miru!

Dobrlavas. (Nove vojne žrtve.) Dne 14. novembra je padel na laškem bojišču, smrtno zadet od granate, Simon Sekoll pđ. Pavležev z Goselnevasi. Služil je pri nekem gorskem strelskem polku. Bil je pobožen, trezen, delaven, sploh vzgleden mladenič. — Pri zadnji naši ofenzivi na Laškem sta tudi padla Karel Benetek iz Lovank in Jurij Polcer iz Sinčevasi. Vsi trije ležijo pokopani v naših južnih obmejnih gorah.

Velikodušni tatovi. Nekemu kmetu v škocijanski fari so neznani tatovi ukradli pred kratkim 14 kur in piščet, staremu petelinu pa so prizanesli (najbrž zavoljo visoke starosti). Obesili so mu tablico okrog vratu z napisom: „Za sedaj še oproščen!“

Črna. (Naši rudarji.) Kakor povsodi, tako se tudi našim rudarjem v vojnem času ne godi predobro. Delo je po večini naporno, živež pa prikrajšan in še to, kar dobijo, nima tiste tečnosti, kakor pred vojsko. Rudarji so sicer vsi všteti med težke delavce in kot taki dobivajo zvišane porcije ter imajo tudi pri cenah izdatne podpore od rudokopa, tako da svoje potrebščine mnogo ceneje kupijo, kakor drugo prebivalstvo. Svoje težnje so sprožili rudarski občinski odborniki v zadnji občinski seji dne 5. dec. zlasti glede tega, da se tuintam pošiljatve živeža zakasnijo. Dobili so pojasnilo, da krajevni preskrbovalni odbor v tem oziru stori vse potrebno, toda kljub vsemu prizadevanju ne gre vedno po njegovi želji. Tudi rudarsko oskrbnitvo je že pogostokrat posredovalo. Soglasno se je pri seji nasvetovalo delavcem, naj pošljejo odposlanca naravnost k deželni vladi in tam razložijo svoje težnje. Tozadevno odposlanstvo je ta korak tudi storilo dne 10. t. m. Želimo mnogo uspeha!

Melviče. Na praznik Brezmadežnega spočetja Marije Device je praznovala tukajšnja dekliška Marijina družba svoj glavni praznik. Zjutraj je bilo skupno sv. obhajilo, popoldan pa slovesen shod, med katerim je bilo sprejetih deset deklet v Marijino družbo. Družba šteje sedaj 45 članic in je napredovala. Ta napredek gotovo ne bo po volji nekemu višjemu gospodu v Šmohorju, ki je leta 1916 meseca julija rekel nekemu duhovniku tako-le: „Marijino družbo in izobraževalno društvo pustite počivati.“ — Štirikrat je bil odlikovan za svoje junaštvo Valentin Walner pđ. Makula v Napolah. Nosi veliko srebrno, malo srebrno in bronasto svetinjjo za hrabrost ter Karlov križec. Postal

je tudi četovodja. Vsa ta odlikovanja si je pridobil na laškem bojišču.

Gorje ob Zili. Samo naša mala vas je imela od začetka vojske do danes 8 žrtev za domovino. Vsi so bili nadebudni fantje, za katerimi žaluje cela župnija, in sicer: Janez Wurzer, izvrsten mizar; Peter Mešnik, priden cerkovnik in organist; potem Lipe Mozer, bratje Feliks, Peter in Janez Ehrlich ter Lovrenc Kugi, vsi izvrstni fantje; žal jih ni več med nami in Bog ve, kateri še zna izginiti v tej svetovni vojski. Močno ranjeni so tudi bili mladi kmēt Jože Kugi in Jurij Grafenauer, strel skozi levo roko, Jože Mešnik strel v glavo in skoz pravo roko. Tudi Pajštarjev Gabrijel je menda malo ranjen na nogi. Permušov Janez ima izbito desno oko ter ima sedaj stekleno. Bog nas čuvaj nadaljnih žrtev!

Ribnica. (Strašna nesreča) pripetila se je dne 12. t. m., popoldne v Walcherjevih stopah. Eksplozija smodnika raztrgala je stope ter usmrtila četrto mladih mož. Miha Zwander pđ. Čarfov v Ravnah, bil je takoj mrtev. Ene noge še sedaj niso mogli najti. Ludovik Antonič pđ. Strožnjak v Dobajnici, je preminul pol ure pozneje. Po ostala dva še živeča je prišel rešilni avtomobil iz Celovca. Lovrenc Erbovčnik iz Ribnice umrl je že med potom, Primož Kus iz Dobajnice pa je drugi dan končal svoje mlado življenje v bolnišnici. Strožnjak je bil vdovec in zapušča dvoje otrok, Erbovčnik pa ženo s peterimi otroki. Bog tolaži ostale, rajnim pa bodi milostljiv sodnik!

Škocijan v Podjuni. (Naše žrtve.) V boju zoper Laha je od nas padlo dozdej več mož in mladeničev, kakor na ruski fronti. Svoje življenje sta dala Stefel-Petelin in Ražun-Jese, potem Drčejev Šimen in Škrjanc v Vinarah. Od sovražne krogle v glavo zadet je še na domači zemlji dal svoje mlado življenje pri dvanajsti sicer zmagovalni ofenzivi pri nas močno priljubljeni kmečki sin Grajfov Karel Hofmajer. Ta blagi mladenič bi imel enkrat prevzeti lepo Vovkovo kmetijo v Škocijanu. — Brzjavno je dobila žena iz St. Pöltna poročilo, da je v tamošnji bolnišnici v nogo hudo ranjen umrl Lovrenc Picej-Škodnik v Straživasi. Imenovani je bil skrben gospodar, cerkveni ključar in načelnik našega krajnega šolskega sveta. Upajmo, da se ne bode potrdila vest, da je na Laškem padel tudi še domači Škodnikov sin, Filip Prunč. Nam bi bilo vsem iz srca žal, silno blago srce, vneto za vse dobro. Ta dvojni udarec, izguba moža in sina, bi bil pač prehud za Škodnikovo mater in hišo. Na vse smo pripravljene in naj pride, kar hoče. Žalostna Mati pod križem naj tolaži naše skrbne matere in žene.

Iz zgornje slovenske Ziljske doline. Važni dogodki za nas Jugoslovane se odigravajo v državnem zboru in v delegaciji. Vsi Jugoslovani so zastopani v državnem zboru, samo mi koroški Slovenci ne. Kje je naš poslanec Grafenauer, ki bi v državnem zboru povzdignil v imenu koroških Slovencev svoj glas za majniško deklaracijo, nas branil in naznanil celemu svetu krivice, ki so se na godile in se še godijo? Srce boli človeka, ko moraš vsak dan videti našega poslanca v tako važnem času sedeti doma. Cesar mu je dal vse pravice nazaj, kaj naj še čakajo in se obotavljajo gospodje na Dunaju?

Šmarjeta pri Telenbergu. (Hud udarec) je zadet zopet našo župnijo. Padel je naš dobri župljan Mihael Pušl pđ. Peter v Čarčah, posestnik lepe in dobre kmetije, ljubeč mož in skrben oče. Padel je že 12. nov. pri Zensonu ob Piavi, pa je prišlo poročilo šele sedaj. Pismo njegovega poročnika, ki ga je pisal ženi, je častno spričevalo, kako je bil priljubljen pri tovariših in predstojnikih. Zaslužil je veliko srebrno. Žena, s katero sta živela v tako srečnem zakonu, in nepreskrbljeni otroci jokajo, pa tudi vsa župnija žaluje. Bil je zelo vesten ktistjan. Naj počiva v miru!

St. Vid pod Juno. (Žalost za žalostjo.) Pretakamo solze za padlimi mladeniči in za živimi na bojišču, a tudi doma ni brez nesreč. Popoldne dne 9. t. m. so se podale nekatere šolarice in šolarji na St. Primoško jezero, da bi se nekoliko razveseljevali na gladkem ledu. Led je bil še slab in Muntrovi deklici se je vdrlo. Dorica, 12inpolletna hčerka gosp. nadučitelja Kovačiča, ji je hotela priti na pomoč, a je pri tem sama prišla v vodo, ki je bila na tistem mestu zelo globoka. Led se je zmiraj bolj in bolj udiral, in revici, posebno Dorica, ste bili popolnoma v vodi. Harižev fant jima je podal drog, katerega se je Muntrova oprijela in se rešila, toda nadučiteljeva hčerka je bila že preslaba, da bi se droga oprijela. Desetletni nadučiteljev sin Milan hiti domu očetu javit. Prestrašeni oče in nekaj moških hiti na kraj nesreče in s pomočjo léstev in vrvi se je posrečilo g. očetu potegniti hčerko iz vode, a bila je že mrtva, ker je bila

čez pol ure v vodi. Kdo naj popiše žalost očeto? V avgustu leta 1915 je izgubil g. nadučitelj svojega najmlajšega sina Miroslava, januarja 1916 svojo drago soprogo in sedaj svojo ljubo pridno hčerko. Prežalostnemu očetu naše iskreno sožalje!

Ukovška planina. (Naši doživljaji.) Ko se je začela vojska z Lahom, smo morali vsi pobegniti iz Kanalske doline. Ukljani, kateri smo imeli na planini stanovanje, smo pobegnili na planino, drugi pa so se razkropili po celem Koroškem. Tukaj na planini smo živeli v vednem strahu, da ne prodere Lah meje, pa naši hrabri vojaki so trdovratno branili, da sovražnik ni mogel naprej. Sedaj pa je pobegnil raz skal in zapustil vso zalogo tam. Veliko smo prebili strahu, stresale so se skale in gore kakor tudi naše bajte, kadar so udarjale granate, posebno pa so stresale srca ljudi, ki so imeli svojce, sinove, može, brate tam v nevarnosti pred sovražnikom. S planine smo hodili domov delat na polje; pa dostikrat smo morali pustiti delo na polju in vteči v kak varen kraj, ko so udarjale granate na polje. Več hiš je poškodovanih od granat, nekatere so čisto porušene. Naša cerkev je pa pravi čudež; okoli in okoli so padale granate, hiša tik cerkve je čisto podrt, ali cerkev je ostala nepoškodovana, šola, ki je tik župnišča, je pa zelo poškodovana. Planinčanom je prizanesel Lah; samo ena granata je prišla na Ravne blizu tja, kjer so imeli vojaki barake. Vojaki pa vedno prihajajo po planini k nam, kakor tudi ujetniki, največ pride Slovanov.

Pokrče. Veliki časi zahtevajo velikih ljudi. In velike so se izkazali naši občani povodom podpisovanja 7. vojnega posojila. Dokazali so, da jih preveva duh požrtvovalnega patriotizma. Čeprav so pred malo več kakor pol letom za 6. vojno posojilo podpisali, K 90.000, so prekosili sedaj — kar se nismo upali niti misliti — to že itak visoko številko. Podpisalo se je 7. vojnega posojila skupaj K 94.350, od tega župnijska in podružniška cerkev K 19.000. Ostalih K 75.350 je darovalo naše dobro slovensko-katoliško-kmečko ljudstvo. Nekateri so tudi izven občine brez naše vednosti podpisali posojilo. Sedaj pa naj reče kdo, da naše ljudstvo ni patriotično, in da so veleizdajalci tisti, ki ga uče in vzgajajo, „dati cesarju, kar je cesarjevega“. Bog daj pa dozoreti iz te zlate požrtvovalnosti zlatih sadov miru in svobode, in mi jih nismo predrago odkupili.

Kamen. V noči od 1. do 2. decembra so pri Uranku v Kamenu tatovi ukradli že lepo pitane prašiša. Dognalo se je, da so ga uzмили in še isti večer spekli in pojedli dunajski „pilharji“, nastanjeni v škocijanskem župnišču. Posesnik je bil sicer za „prolenka“ kolikor toliko odškodovan, njegovi želji, pa da bi rad zvedel, kako so ga snedli in pekli, ali „oharanega“ ali pa s ščetinami vred, se ne more ustredi. Škocijanskega župnika, ki bi znal edini dati nadaljni odgovor, „pilharji“ namreč niso povabili na okusno pečenko.

Sedmo avstrijsko vojno posojilo. Uspeh sedmega avstrijskega vojnega posojila znaša po provizorični ugotovitvi K 5.801'6 milijonov, torej približno za sedemsto milijonov več nego šesto. Pri podružnici Ljubljanske kreditne banke v Celovcu so nadalje subskribirali sedmo vojno posojilo med drugimi še sledeči: I. M. Trunk, župnik, Borovlje, K 100.000; Hranilnica in posojilnica v Borovljah, K 2.000; Jakob Ogris, Medgorje, K 1.000; Marija Ogris, Slov. Plajberk, K 1.000; Jakob Užnik, Slov. Plajberk, K 1.000; Florijan Močilnik, Lokavica, K 1.000; Matevž Maurer, Gorje, K 2.000; Franc Frank, Črešnje, K 1.000; Jožef Malle, St. Janž v Rožu, K 3.000; Lucija Malle, Podsinjavas, K 1.000; Marija Grill, Šmihel, K 1.000; Alojzija Riedl, Bistrica, K 1.000; Ignac Kočnik, Kot, K 3.000; Jurij Rožanc, Stražišče, K 1.000; Jožef Raunig, Tuče, K 1.000; Janez Adlassnig, Bilčovs, K 1.000; Lenart Črešnik, Lorenzenberg, K 10.000; Marija Črešnik, Lorenzenberg, K 1.000; Val. Schittelkopf, župnik, Mostič, K 1.000; Janez Turk, Pliberk, K 1.000.

V slovo.

Z bojišča je došla žalostna vest, da je padel na italijanski fronti eden naših najboljših mož, Ignac Oraže pđ. Uran, posestnik v Resnici.

Njegov tovariš Šimen Esterl je pisal: „Padel je moj najboljši prijatelj.“ Toda ni bil samo njemu najboljši prijatelj, ampak nam vsem, ki smo ga poznali. Bil je pravi vzor soseda, ko je vselej rad vsakemu pomagal, dejansko in s pametnim nasvetom. Zato ga je tudi vse spoštovalo. Domača občina ga je volila v odbor in Hranilnica in posojilnica v Glinjah v načelstvo, kjer je deloval z vso vneto in se udeleževal sej redno, in ako je bila priložnost, še kot vojak.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica: K 10,000.000.

Rezervni zaklad: K 1,500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.

Kup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke, promese k vsem žrebanjem.

Pa zakaj bi mu tudi ne bili zaupali, zakaj ga ne ljubili? Saj so ga dičile vse lepe čednosti.

Kmetovalec z dušo in telesom, se je le težko ločil od svoje domačije, katero je prevzel že z 19 leti po svojem očetu, ki ga je že takrat za polnoletnega razglasil. Menda je slutil, da se ne bo več vrnil pod domačo streho.

Svoje versko-narodno prepričanje je kazal pri vsaki priložnosti in zato si ga našel pri vseh naših prireditvah. Pa tudi iz vseh njegovih pisem je zvenelo le zaupanje v Boga in udanost v njegovo sveto voljo.

In zdaj je šel za sosedom Martinom Pavlom, ki ga je tudi ugrabila kruta smrt na bojišču, po plačilo za vse dobrote, ki nam jih je izkazal.

Ne vemo sicer za kraj, kjer počivaš, in ni nam bilo dano, da bi te bili spremili na zadnji poti, a ohranili te bomo v živem, najlepšem spominu vse svoje dni.

Slovenski domovini si služil v mirnem času, za širšo domovino si žrtvoval svoje življenje, pač s trdnim upanjem, da naše žrtve v vojni ne bodo zaman doprinešene in zasije slovenskemu narodu lepša bodočnost, solnce zlate svobode. Strašno velike so žrtve, ki jih polagamo Slovenci na oltar domovine. Domovina, kaj nam pa hočeš dati ti v priznanje in zahvalo za to? Mi trkamo na tvoja vrata!

Natečaj.

Podpisani odbor razpisuje natečaj za načrte za dr. Jan. Ev. Kreka nagrobni spomenik.

Slovenski kiparji se vljudo vabijo, da pošljejo svoje načrte odboru za Krekov spomenik v Ljubljani do konca meseca marca 1918. Načrti naj se pošljejo brez umetnikovega imena, a z njegovim geslom označeni v zapečatenih ovitkih; ime pa naj se pridene v posebnem, tudi zapečatenem pismu, na katerem je zapisano geslo.

Po preteku roka bo izbral odbor razsodišče, ki bo presodilo poslane načrte. Umetniku, čigar načrt bo po sodbi razsodišča najprimernejši, se prisodi nagrada 600 K; a on je zavezan, po svojem načrtu, za ceno, ki jo je sam označil, iz označene tvarine, v označenem obsegu izvršiti in postaviti tekom enega leta po sprejetju načrta spomenik, tako da odpadejo za odbor vsaki drugotni stroški.

Umetnik se mora ozirati na kraj in okolico Krekove gomile, pomisliti, da je bil pokojni dr. Krek voditelj naroda in katoliški duhovnik. Spomenik naj bo umetniško dovršen, a preprost.

Načrt, ki bo za prvim razsodišču najbolj ugajal, dobi nagrado 300 K.

V Ljubljani, dne 10. decembra 1917.

Odbor za Krekov spomenik.

Koroški gospodar.

Prodaja mesa 24. decembra t. l. Z ozirom na to, da je 25. decembra za obrtnike norma, je deželna vlada za 24. december 1917 dovolila prodajanje mesa. Zavživanje mesa ta dan pa je prepovedano, razen ovčjega mesa, ki ga vlada ob pondeljkih dovoljuje.

Cene za fižol. Vojnožitni prometni zavod plačuje grah in fižol po 80 K, konjski bob po 60 K, zadnji bob 40 K in lečo po 120 K za 100 kg.

Koliko strošne je za lastno porabo določene? Vsled odredbe deželnega predsednika koroškega z dne 24. novembra 1917 smejo kmetje od lastnega pridelka strošnin, ki so pod zaporo, za prehrano lastnih ljudi porabiti 8 kg za osebo na leto in za seme za 1 ha graha 180 kg, fižola 140 kg, boba 250 kg in leče 150 kg.

Zvišane cene za seno in slamo. Iznova opozarjamo, da so bile cene za seno in slamo, določene z odredbo urada za prehrano z dne 14. junija 1917, drž. zak. št. 256, z novo odredbo z dne 29. septembra t. l. zvišane in sicer: 1. za seno vseh vrst 23 K; 2. za slamo a) rženo, s cepci zmlačeno, 13 K, b) za vse druge vrste žitne slame s slamo od graha in grahorke vred 11 K, c) za slamo od fižole, boba, leče in turščice 7 K. Druge določbe prve odredbe ostanejo seveda v veljavi, kakor: Za stisnjeno seno in slamo je doplačati za meterski stot K 1'60 k prevzemni ceni. Za dovoz sena ali slame z mesta, kjer je shranjeno, do mesta, kjer se prevzame, oziroma do porabnika je plačati od vsakega meterskega stota pri oddaljenosti do 5 kilometrov 1 K, do 10 km K 1'70 in pri oddaljenosti nad 10 hm 2 K. Če se pa blago ni prevzelo do 31. oktobra, dobi posestnik za shranjevanje za vsak meterski stot doplačilo 20 v za november in december 1917, 40 v za januar do konca aprila 1918 in za vsak nadaljni mesec 50 v.

Promet s sadjevcem. C. kr. urad za ljudsko prehrano je z dne 29. novembra odredil, da se sme prevažati sadni mošt (hruševac in jabolčnik) po železnicah le z dovoljenjem, ki ga daje za Koroško koroški deželni urad za zelenjavo in sadje, ki je v Volšpergu.

Nastiljanje s slamo je prepovedano, kakor smo že svoj čas poročali. Posestniki gozdov so pa dolžni, dovoliti posestnikom živine, da smejo dobiti brez poškodbe lesu gozdno steljo.

Po končani vojni bo armada uprava prodala naravnost posestnikom kmetijske potrebščine kakor konje, konjsko upravo, koce, vozove vseh vrst, plahte, poljedelsko orodje in stroje, motorje, motorne pluge, stiskalnice za seno in slamo itd. Priporoča se, da posestniki, ki reflektirajo na kako tako reč, naznanijo to že zdaj kmetijskim podružnicam.

Merila. Mnogi kmetje si še do danes ne znajo izračunati razlike med staro in novo mero. Ker je pri skoro vsakdanjem rekviriranju poljskih pridelkov in popisovanju zemljišč to jako važno, prinašamo v naslednjem staro mero izračunjeno v novo in nasprotno: $\frac{1}{4}$ oral je 14 arov, $\frac{1}{2}$ oral je 29 arov, 1 oral je 58 arov, 2 oral je 1 hektar in 15 arov, 3 orale je 1 hektar in 73 arov, 4 orale je 2 hektarja in 30 arov, 5 oralov je 2 hektarja in 88 arov, 6 oralov je 3 hektarje in 46 arov, 7 oralov je 4 hektarje in 3 are, 8 oralov je 4 hektarje in 61 arov, 9 oralov je 5 hektarjev in 18 arov, 10 oralov je 5 hektarjev in 76 arov, ali: $\frac{1}{4}$ hektarja je 43 stotink oral, $\frac{1}{2}$ hektarja je 87 stotink oral, 1 hektar je 1 oral in 74 desetink, 2 hektarja je 3 orale in 48 desetink, 3 hektarje je 5 oralov in 21 desetink, 4 hektarje je 6 oralov in 95 desetink, 5 hektarjev je 8 oralov in 69 desetink, 6 hektarjev je 10 oralov in 43 desetink, 7 hektarjev je 12 oralov in 16 desetink, 8 hektarjev je 13 oralov in 90 desetink, 9 hektarjev je 15 oralov in 64 desetink, 10 hektarjev je 17 oralov in 38 desetink.

Cene za les. Zveza avstrijskih lesnih veletrgovcev na Dunaju je sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklca: Hlodi, mehki, neotesani, 45 do 65 K, trdi 60 do 112 K, mehke deske 94 do 120 K, trde deske 120 do 240 K, oglati ali otesani mehki hlodi 90 do 125 K. Za ostale vrste lesa ni bilo nastavljenih nobenih cen, ker je bilo blaga veliko premalo, popraševanje pa zelo živahno.

Književnost in umetnost.

Slovenski vojak. Vojaški žepni koledar za l. 1918. Izdal in založil Janko Nep. Jeglič, šolski

voditelj v Ljubljani. Cena vezanemu izvodu K 1'55, broširan K 1'20.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Zahvala.

Za obilne dokaze srčnega sočutja in sožalja ob tragični smrti moje nad vse ljubljene hčerke

Dorice Kovačič

izrekam tem potom preč. gosp. župniku, vsem sosedom-faranom, vsem znancem in prijateljem svoje najtoplejšo zahvalo.

Prisrčno se zahvaljujem vsem dekletom-devicam, ki so ljubo ranjko z vencí okinčale in jo nesle k večnemu počitku, vsem številnim udeležnikom žalostnega spreveda in sploh vsem blagim ljudem, ki so na katerikoli način po-častili spomin nepozabne mi hčerke in me to-lačili v moji prebridki žalosti.

Št. Primož, Št. Vid v Podjuni, dne 15. decembra 1917.

Zalujoči

Jakob Kovačič

nadučitelj.

Žreblje cokljače, kovane

1 kilogram (krog 700 komadov) 14 kron
prodaja in razpošilja v vsaki množini
trgovina

J. & U. Rutar

Žitaravas

pošta Miklavc, Koroško.

500 kron

Vam plačam, če moj pokončevavec korenin „Ria-Balsam“ ne odstrani vaših kurjih oboč, bradavio in trde kože v treh dneh brez bolečin. Cena lončki z zajamčujočim pismom K 2'75, 3 lončki K 5'50, 6 lončkov K 8'50. — Na stotine zahvalnih in priznalnih pisem. — Komóny, Kaschau (Kassa) 1, poštini predal 12/597 (Ogrsko).

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monstrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi
oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno porbarva. 1 steklenica s poštnino vred K 2'70.

Rydyol je rožnata voda, ki pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2'45. — Povzete 65 h več. — Naslov za naročila:

Jan. Grolich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.